

jeg overbeviſt. Seg kan ikke Andet end ſkønne, at en Løsning maa der komme. Kommer den ikke nu i denne Sæſſion, ſaa vil den melde ſig til næſte og blive ved dermed; thi der er adſtillige Hundreder af Valgere, hvis Ret fornegtes dem, og dette vil den lovgivende Magt ikke kunne vedblive at forſvare.

Octavius Hansen: Maa jeg bede om Ordet for en kort Bemærkning?

Formanden: Det ærede Medlem har havt Ordet flere Gange, men hvis Thinget ſamtykker deri — ſkal jeg give det ærede Medlem Ordet for en kort Bemærkning.

Octavius Hansen: Naar jeg fremhever et Exempel paa en Grundlovsbeſtemmelse, ſom har været Gjenſtand for megen Tvift, megen Debat i den senere Tid, ſaa vil det ærede Medlem, ſom nu havde Ordet, viſtnok erkjende, at det er en farlig Veie ſaaledes at ville fortolke en Beſtemmelse i Grundloven ad den ordinære Lovgivningsvei. Læger man f. Ex. en meget praktiſk Beſtemmelse, ſom ſaa vidt der er Tale om dens Anvendelse, nemlig Beſtemmelsen i Grundlovens § 49, hvor der ſtaaer: „Forinden Finantsloven er vedtagen, maa Skatterne ei opkræves“, vil da det ærede Medlem anſe det for rigtigt, om man her ad den almindelige Lovgivningsvei gav ſig til at fortolke den, hvad enten Fortolkningen kom til at gaa ud paa, at „vedtage“ betød „vedtaget af Kongen“ eller „vedtaget af Rigsdagen“? Dette vilde han viſtnok anſe for et Overgreb fra Lovgivningsmagtens Side over for Grundloven, idet der pientynlig derved kunde lægges en Forſtaeſſe ind i Grundloven, ſom oprindeligt aldrig har ligget deri.

Th. Kruse: Maa jeg bede om Ordet?

Formanden: Det ærede Medlem har havt Ordet to Gange, men hvis Thinget ſamtykker deri — ſkal jeg give det ærede Medlem Ordet.

Th. Kruse: Seg maa i Henſeende til, hvad det ærede Medlem ſidſt talte om, ſige, at der briſter al Sammenligning. Naar man vil give ſig til at forklare et Ord ſom „vedtaget“, vil det omtrent være det Samme ſom at give ſig til at forklare et ſaadant Ord ſom „Mand“ eller „Kvinde“ eller Egnende. „Vedtaget“ er „vedtaget“; der kan ikke gives en anden Fortolkning af Ordet „vedtaget“, end det, ſom det lyder paa. Men derhos maa jeg rigtignot ſige, at det Spørgsmaal, ſom det ærede Medlem her fremdrog, netop har viiſt ſig — ved Siden af ganſke viſt at have en meget praktiſk Side, ſaa ſnart ſom det Tilfælde, der forudsættes, kommer til at ligge for — at have en meget ſtor og betydelig theoretiſk Side,

og jeg maa tillade mig at mene, at, det er den ſidſte, den theoretiſke Side, der hidtildags ene og alene har ligget for. En ſaadan theoretiſk Fortolkning af det her i dette Forſlag omhandlede Udtryk i Grundloven er der ikke forlangt. Der er det et rent praktiſt Spørgsmaal, ſom ligger for, og ſom trænger ſig mere og mere paa med hver Dag, der gaar, og ſom man virkelig ikke vil kunne ſhyde fra ſig.

Jagd: Seg ſkal kun kort bemærke, at det forekommer mig, at, idet den nærmere Udvikling af de Betingeſer, der ere knyttede til Valgretten ſaa-velſom til den Naade, hvorpaa Valget ſkal foregaa, ikke er optaget i Grundloven, men derimod henviſt til Valgloven, ſaa er det derved givet, at henſigtsmæſſige Forandringer af diſſe Betingeſer ikke ſkulle være underkaſtede ſaa ſtore Vanſkelighe-der ſom Forandringer i ſelve Grundlovens Beſtemmelſer, hvorfør vi ved at vedtage en Forandring eller nærmere Forklaring ſom den foreſlaede, hvis Nødvendighed er praktiſt godtgjort, ikke derfor indlade os paa i Almindelighed at rokke ved Grundlovsbeſtemmelſer. Da det er min Overbeviſning, at det Formaal, ſom Forſlagsſtillerne efter de her ſtedſundne Udtaleſer har ſtillet ſig i det foreliggende Lovudkaſt, er godt og rigtigt, at vi nemlig maa ſøge at faae en ſaa nøiagtig Fremſtilling af de omhandlede Beſtemmelſer i Valgloven, hvorefter enkelte Mænd, ſom have alle de i Grundloven tænkte Kvalifikatione-ter for Valgret, ogſaa virkelig opnaa at komme til at udøve deres Valgret, ſaa indſer jeg ikke rettere, end at det er en Netfærdighedshandling, at vi fremme dette Lovforſlag, dog ſaaledes, at det bliver paa en mere klar og beſtemt Naade udtrykt, hvad der er Lovens Henſigt, end jeg finder, at det er Tilfældet, ſaaledes ſom Lovforſlaget nu er affattet. Seg kan ikke erkjende, at vi derved rokke ved ſelve Grundlovens Beſtemmelſer, da diſſe i det foreliggende Tilfælde dog ſkulle have deres nærmere Udvikling i Valgloven.

Nimestad: Seg vil blot over for den ærede ſidſte Læſer (Jagd) gjøre en lille Bemærkning. Det ærede Medlem gif i hele ſit Foredrag ud fra, at den Beſtemmelse, om hvis Fortolkning her var Tale, alene var en Valglovs Beſtemmelse. Han talte om, at diſſe Beſtemmelſer ikke vare omgjærdede med den Hellighed ſom Grundlovsbeſtemmelſer, men det ærede Medlem maa erindre, at her netop er Tale om en Grundlovsbeſtemmelse og en Fortolkning af den. Nu vil jeg ſige, at det til en vis Grad kan være nødvendigt for Valgloven at indlade ſig paa at fortolke Grundloven; men det er altid miſligt ved almindelige Love at give Fortolkninger af Grundloven, idet man udſætter ſig for at komme ind paa det ſtore Spørgsmaal, hvorvidt Love, ſom indeholde Fortolkning af Grundloven, kunne være gjældende og maa re-